

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 138

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 17 november 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Hoger onderwijs - Trajectstartende studenten ouder dan 25 jaar

De arbeidsmarkt blijft evolueren. Daarbij ontstaan er ook andere noden. Daardoor is het levenslang leren essentieel geworden en daartoe is het noodzakelijk om werknemers te motiveren. Door het omscholen van werknemers kunnen bepaalde tekorten in sommige sectoren mogelijk worden gemilderd.

Een analyse van personen die ouder zijn dan 25 jaar en zich als trajectstarter hebben ingeschreven voor een opleiding hoger onderwijs, kan daarover een duidelijker beeld geven. Het rapport Hoger Onderwijs in Cijfers is een vaste bron van cijfers hierover d.m.v. de oktobertelling die een beeld geeft voor Vlaanderen over de spreiding van de studenten en hun studiekeuzes. De universiteiten moeten daarbij namelijk verplicht alle inschrijvingen tot 31 oktober registreren.

Graag ontvang ik dan ook een gedetailleerde analyse in Excel van die cijfers over studenten ouder dan 25 jaar bij aanvang van hun studies. Daaruit kunnen eventueel bepaalde tendensen worden afgeleid en conclusies worden getrokken. Dat is een reeds bevraagde, maar nog steeds actuele problematiek. Gelieve daarom een update van mijn schriftelijke vraag nr. 137 van 16 november 2021 te verschaffen door te antwoorden op volgende vragen over datzelfde onderwerp. Gelieve telkens de cijfers van de voorbije vijf jaren te geven, ook als die al beschikbaar zouden zijn, t.e.m. 2021-2022 in Excel.

1. Ondanks het feit dat bepaalde cijfers al vrij beschikbaar zijn, worden hierbij toch meer gedetailleerde cijfers gevraagd. De beschikbare cijfers geven namelijk slechts de cijfers weer m.b.t. grote intervallen van leeftijden. Graag een overzicht van het aantal trajectstarters uit het hoger onderwijs voor de leeftijdscategorieën 25-30, 30-35, 35-40, 40-45, 45-50, 50-60 en ouder dan 60 jaar.
2. Gelieve het bovengevraagde overzicht voor alle leeftijdscategorieën ook verder op te splitsen per soort opleiding, studiegebied, geslacht en de instelling waar de opleiding gevolgd wordt.
3. Hoe evalueert de minister de cijfers van de verschillende leeftijdscategorieën? Zijn er bepaalde trends op te merken? Welke trends zijn er eventueel te zien? Heeft hij daar verklaringen voor?
4. Heeft de minister een beeld van de intensiteit van de studies bij de oudere studenten? Gelieve daartoe een onderverdeling per leeftijdscategorie te geven met categorieën studenten die minder dan 15 credits, 15-30 credits, 30-45 credits of 45-60 credits opnemen.

5. Hoeveel van die studenten hadden al eerder een diploma hoger onderwijs behaald? Graag een overzicht met de eerder behaalde opleiding en de huidige opleiding.
6. Heeft de minister een overzicht van de afgelopen 5 academiejaren van hoeveel credits studenten, per leeftijdscategorie, effectief hebben behaald? Gelieve een overzicht te geven van de studenten die voor minder dan 25%, 25%-50%, 50%-75% of meer dan 75% van hun credits geslaagd waren.
7. Hoeveel tijd hebben de trajectstarters nodig om effectief hun gewenste diploma te behalen? Gelieve een overzicht per leeftijdscategorie en het totale aantal credits van de opleiding te verschaffen.
8. Hoeveel procent van de afgestudeerden stromen binnen de 3 maanden na het behalen van hun diploma door naar de arbeidsmarkt? Gelieve een overzicht te geven per soort opleiding en per leeftijdscategorie.
9. Hoeveel procent van de afgestudeerden vat een nieuwe opleiding aan? Gelieve hiervan een overzicht te verschaffen per soort behaald diploma, soort nieuwe opleiding waarvoor ingeschreven en leeftijdscategorie.
10. Hoe evalueert de minister de reeds genomen initiatieven zoals het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs en de doelstelling om het aanbod van onderwijsinstellingen meer wendbaar te maken? Graag een overzicht van concrete projecten, planning, budgetten en resultaten in Excel.
11. Verwacht de minister een toename van het aantal personen, ouder dan 25 jaar, die een nieuwe opleiding hoger onderwijs zullen starten? Gelieve desgevallend een overzicht te geven van welke soort opleidingen het meest zouden stijgen. Zo niet, dan graag een planning inclusief timing en budget om dat probleem nog bijkomend te verhelpen in Excel.
12. Hoe evalueert de minister de doorstroom van oudere studenten uit het hoger onderwijs naar de arbeidsmarkt? Heeft de minister een plan om opleidingen die leiden tot een bepaald diploma, waarvoor er een te klein aanbod is op de arbeidsmarkt, aantrekkelijker te maken? Gelieve daarvan een planning met timing en budgetten te verschaffen.

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 138 van 17 november 2022

van **BRECHT WARNEZ**

Vooraf: Om deze vragen te beantwoorden vertrekken we telkens van het aantal trajectstarters. Dit geeft het beste beeld van het aantal studenten die een opleiding aanvatten.

Op deze manier wordt bij elke vraag vertrokken van exact dezelfde groep studenten wat de interpretatie van de cijfers vergemakkelijkt. De cijfers zijn beschikbaar tot en met academiejaar 2020-2021.

Een trajectstarter is iemand die zich voor het eerst in een specifieke opleiding in het hoger onderwijs inschrijft. Een student kan verschillende keren voorkomen in de cijfers (bv. studenten die zich inschrijven voor twee verschillende masteropleidingen).

Het academiejaar 2020-2021 is het laatste academiejaar waarover we informatie kunnen geven. De bepaling of iemand een trajectstarter is, gebeurt pas na afloop van het academiejaar, als alle gegevens gevalideerd zijn door de instellingen. Voor academiejaar 2020-2021 zijn deze gegevens beschikbaar vanaf midden 2022. Voor trajectstarters van academiejaar 2021-2022 zal dit pas midden 2023 zijn.

1-2. In tabblad 'Trajecten' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1 het aantal trajectstarters naar soort instelling, type opleiding, geslacht en leeftijdscategorieën voor academiejaren 2015-2016 tot en met 2020-2021.

In tabblad 'Trajecten' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 2 het aantal trajectstarters naar soort instelling, instelling, type opleiding, geslacht en studiegebied en leeftijdscategorieën voor academiejaren 2015-2016 tot en met 2020-2021.

3. De aantallen in de opgesplitste leeftijdscategorieën zijn vrij klein wat maakt dat trends moeilijk op te merken zijn.
4. Voor de opgenomen studiepunten nemen we enkel de actieve inschrijvingen mee en enkel de opgenomen studiepunten volgens de instelling.
In tabblad 'Trajecten_OSP' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1 het aantal trajectstarters naar type opleiding en categorie van opgenomen studiepunten volgens de instelling in het jaar dat men de opleiding aanvat.
5. In tabblad 'Herinschrijving_metdiploma_SG' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1 het aantal trajectstarters met een eerder diploma naar huidig type opleiding, huidig studiegebied, huidige opleiding, leeftijd en geslacht van de huidige opleiding. Omwille van de te kleine aantallen kunnen we de opdeling naar eerder behaalde opleiding waar men een diploma van heeft behaald niet meegeven en dit omwille van privacyredenen.
6. Het studierendement is de verhouding van het aantal verworven studiepunten ten opzichte van het aantal opgenomen studiepunten gerapporteerd volgens de instelling. Als een student zich tijdig uitschrijft (voordat een evaluatie gebeurd is voor het opleidingsonderdeel en vóór de datum die in het reglement van de instelling staat) kan een student zijn studiepunten terugkrijgen voor zijn leerkrediet. Zowel actieve als

uitgeschreven inschrijvingen werden meegenomen, maar enkel de opgenomen studiepunten volgens de instelling werden in beschouwing genomen. D.w.z.: de actieve studiepunten + de studiepunten die na uitschrijving opgenomen blijven. Dit zijn dus de studiepunten waarvoor de instellingen gefinancierd worden.

In tabblad 'Trajecten_SR' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1 het aantal trajectstarters naar type opleiding en categorie van studierendement in het jaar dat men de opleiding aanvat.

Bij het berekenen van het studierendement van trajectstarters in het jaar dat men de opleiding aanvat, worden zowel de actieve als niet-actieve inschrijvingen meegenomen. Als we enkel de actieve inschrijvingen zouden meenemen, krijgen we een grote overschatting van het studierendement.

7. In tabblad 'TTG Trajectstarters, tabel 1 en tabel 2, vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger het aantal en het percentage trajectstarters per aantal academiejaren tot het behalen van het diploma van de opleiding waarin de student trajectstarter was en per academiejaar van de eerste inschrijving in het traject.
8. Mijn administratie beschikt niet over deze cijfers.
9. In tabblad 'Herinschrijving_metdiploma' vindt de Vlaamse volksvertegenwoordiger in tabel 1 het aantal trajectstarters naar type opleiding waar men een diploma van heeft behaald en naar type opleiding van het traject waar men is ingeschreven nadat men diploma heeft behaald en de leeftijd op het moment van de inschrijving.
- 10.-11 Momenteel is het aandeel +25 jarigen in het hoger onderwijs eerder beperkt. In bepaalde opleidingen zien we wel een toename, vb. bij graduaatsopleidingen en lerarenopleidingen. De recente maatregelen m.b.t. zijinstromers beginnen dus hun vruchten af te werpen. In Vlaanderen hebben we nog geen echte cultuur van levenslang leren. Te veel mensen beschouwen hun intrede in de arbeidsmarkt nog steeds als het einde van het leer- en studieproces. Maar in de hedendaagse economie en samenleving is het noodzakelijk om levenslang te blijven bijleren.

Met het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs heb ik het initiatief genomen om het levenslang leren aan hogescholen en universiteiten verder te versterken.

Ons hoger onderwijs heeft immers nog veel onverzilverd potentieel inzake levenslang leren. De huidige graduaats-, bachelor- en masteropleidingen hebben zeker een rol in het aanbod rond levenslang leren, maar er zal ook nood zijn aan kortere, flexibelere en modulaire trajecten die als een her/bijschulings- of verdiepings/verbredingstraject opgenomen kunnen worden. Hierbij kan gedacht worden aan postinitieel onderwijs, maar ook aan micro-credentials, waarbij een korter traject in hoger onderwijs gecertificeerd kan worden.

De recente shift naar een betere mix van fysiek en digitaal onderwijs biedt ook mogelijkheden voor een meer toegankelijk hogeronderwijsaanbod voor bepaalde doelgroepen.

Het momentum is er om instellingen te ondersteunen om hun aanbod meer wendbaar te maken. Zo kunnen we het onderwijs meer toegankelijk maken voor levenslang leren en kan het aandeel +25 jarigen aan de hogescholen en universiteiten toenemen.

12. We beschikken niet over deze gegevens.

BIJLAGE

[Overzicht](#)